

{ } { }

Bakara Suresi

220

GİT

◀ Bakara / 220 ▶



فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ
 قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ
 وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
 لَأَغْنَتْكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Türkçe Transcript

Fî-ddunyâ vel-âhîrat(i)^(k) veyes-elûneke ‘ani-lyetâmâ^(s) kul
 islâhun lehum hayr(un)^(s) ve-in tuhâlitûhum fe-ihvânukum^(c)
 va(A)llâhu ya’lemu-lmukside mine-lmuslih(i)^(c) velev şâa(A)llâhu
 lea’netekum^(c) inna(A)llâhe ‘azîzun hakîm(un)

Abdülbaki Gölpınarlı Meali

Dünyada da, ahirette de. Yetimleri de soruyorlar. De ki: Onların hallerini düzene koymak, işlerine karışmamaktan hayırlıdır. Onlara karışır, onlarla uzlaşırsanız sonucu onlar da kardeşlerinizdir sizin. Allah, onların işlerini bozanı, düzgün bir hale getirenden ayırt eder, bilir. Allah dileseydi işinizi sarpa sardırırdı sizin. Şüphe yok ki Allah pek üstündür, hüküm ve hikmet sahibidir.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Hem dünya, hem ahiret (konusunda dikkatli hareket etmeniz, infakta da dengeyi gözetmeniz gerekir). Ve Sana yetimleri sorarlar. De ki: "Onları ıslah etmek (ve topluma yararlı hale getirmek) hayırlı (bir görevdir). Eğer onları aranızda katarsanız (bu güzeldir ve şefkatli hareket edilmelidir), artık onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah bozgunculuk (fesat) çıkarıcı ıslah ediciden (ayırt edip) bilir. Eğer Allah dileseydi size de zorluk çıkarıp (aciz ve çaresiz bırakabilirdi). Şüphesiz Allah Güçlü ve Üstün olandır, Hüküm ve Hikmet sahibidir."

Abdullah Parlıyan Meali

Bu dünya ve ahiret hakkında fayda ve zararınızı düşünebilirsiniz diye size ayetlerini böylece açıklıyor. Yetimlere nasıl davranılacağı hakkında sana sorarlar. De ki: "Onların durumlarını düzeltmek en iyisidir." Ve onların hayatlarını paylaşırsanız unutmayın ki, onlar sizin kardeşlerinizdir. Zira Allah bozgunculuk yapanları, düzeltmeye çalışanlardan ayırt etmesini bilir. Allah dileseydi taşıyamayacağınız yükleri omuzlarınıza yüklerdi. Ama unutmayın ki, Allah daima üstündür ve herşeyi yerli yerince yapandır.

Ahmet Tekin Meali

Dünyadaki davranışlarınızı, iyi muhakeme ederek, âhirette hesaba çekileceğinizi düşünerek hayatınıza yön verin. Sana yetimlerle, dullarla ilgili sualler de soruyorlar. "Onları iyi yetiştirmek onlarla iyi ilişkiler kurmak, durumlarını düzeltmelerine, geliştirmelerine vesile olmak, yüzüstü bırakmaktan daha hayırlıdır. Eğer onlarla birlikte yaşarsanız, mallarını kendi mallarınızla müstereken idare ederseniz unutmayın ki, onlar sizin kardeşlerinizdir, kendinize imtiyazlı muamele yapmayın. Allah bozguncu ile ıslah ediciyi, din ve dünya işlerinde, sosyal ilişkilerinde düzgün yaşayanı bilir, birbirinden ayırt eder. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı sizi de güç durumda bırakabilirdi. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır." de.

bk. et-Tefsîru'l-Kebîr, 6/52.

Ahmet Varol Meali

Hem dünya ve hem de ahiret üzerinde (düşünesiniz diye)! Sana bir de yetimlerden soruyorlar. De ki: "Onların durumlarını düzeltmek iyidir. Eğer onları aranızda alırsanız, artık sizin kardeşlerinizdir. Allah bozgunculuk edeni de, düzeltme yapanı da bilir. Allah dileseydi sizin önünüze zorluk çıkarırdı. Şüphesiz Allah yücedir, hikmet sahibidir.

220. Yüce Allah: "Yetimin malına da, yetimin erginlik çağına erişmesinden önce onu en güzel şekilde değerlendirmek dışında yaklaşmayın" (Enam, 6/152) diye buyurunca yanlarında yetim barındıranlar bu yetimleri kendilerinden ayırdılar. Onların yiyeceklerini kendi yiyeceklerine karıştırmadılar. Bunun yanı sıra kendi yiyeceklerinden de onlarınkine bir miktar ilave ederek bunu yetim çocuklar yiyip bitirinceye veya yiyecek bozuluncaya kadar öyle saklamaya başladılar. Ancak bu uygulama yetim barındıranlar için zor geldi. Bunu Resulullah (a.s.)'a bildirdiler. Bunun üzerine Yüce Allah bu âyeti kerimeyi indirdi.

Ali Bulaç Meali

Hem dünya (konusun)da, hem ahiret (konusunda). Ve sana yetimleri sorarlar. De ki: 'Onları ıslah etmek (yararlı kılmak) hayırlıdır. Eğer onları aranızda katarsanız, artık onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah bozgun (fesad) çıkaranı ıslah ediciden bilir

(ayırdeder). Eğer Allah dileseydi size güçlük çıkarırdı. Şüphesiz Allah güçlü ve üstün olandır, hüküm ve hikmet sahibidir.'

Ali Fikri Yavuz Meali

Bir de dünya ve âhiret işi hususunda hakkınızda en iyi olan şeyi alınız. (Ayrıca) sana, yetimlerin malından soruyorlar. De ki: “Onların malını korumak ve durumlarını düzeltmek, sizin için, işlerine karışmamaktan daha hayırlıdır. Eğer onları koruyarak kendileri ile bir arada yaşarsanız, artık onlar kardeşlerinizdir. Allah, onların hallerini düzeltenlerle mal ve durumlarını perişan edenleri bilir. Eğer Allah Tealâ dileseydi, sizi muhakkak zahmete sokardı da yetimlerle bir arada yaşama kolaylığını ihsan buyurmazdı. Allah, şüphesiz ki bütün emirlerinde gâlip ve yaptıklarında hikmet sahibidir.

Bahaeddin Sağlam Meali

Dünyayı da, ahireti de... (İçki ve kumarın dünyada eğlenmek, gerçekleri düşünmemek için olduğunu, ahirete hiç yararları olmadığı gibi, zararları olduğunu düşünesiniz.) Ve senden yetimleri soruyorlar. De ki: “Onlara yardımcı olmak sevaptır. Eğer onlara karışırsanız, onlar kardeşlerinizdir.” Hiç şüphesiz Allah, zarar vermek isteyenle yararlı olmak isteyenini bilir. Allah dileseydi sizi zora sokardı. Muhakkak Allah, güçlüdür ve her şeyi yerli yerinde yapar.

[Yetimlere en iyi muamele, Nisa suresinin 2. ayetinde emredildiği gibi, onlarla evlenmektir.]

Bayraktar Bayraklı Meali

Dünya ve ahiret hakkında düşünün. Sana yetimler hakkında soruyorlar. De ki: “Onların durumlarını düzeltmek en hayırlı olanıdır. Eğer onlarla birlikte yaşarsanız, onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah işleri bozanı da düzelteni de bilir. Eğer Allah dileseydi sizi sıkıntıya bırakırdı. Çünkü Allah güçlüdür; hakimdir.”

Besim Atalay Meali (1965)

Sana öksüzlerden sormaktadırlar, diyesin ki : «Yararlı bir hale koymak onları, sizin için hayırlıdır, onlarla birlikte bulunursanız, imdi onlar kardeşlerinizdir, Allah bilir fesatçılarla, onatları, eğer Allah dileseydi, size güçlük çıkarırdı, Allah aziz, Allah bilge»

Cemal Külünkoğlu Meali

Dünya ve âhiret hakkında (sizin için faydalı olan davranışları düşünün ve ona göre hareket edin). Bir de sana yetimlere nasıl davranılacağını soruyorlar. De ki: “Onların (mallarını muhafaza ederek, haklarını koruyarak ve onlara yardımda bulunarak) durumlarını düzeltmek en doğru olanıdır. Eğer onlarla bir arada yaşarsanız (doğru olanı yaparsınız. Çünkü) onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah, (yetimler için) bozgunculuk yapanla

yararlı iş yapanı bilir. Eğer Allah dileyseydi sizi (de onlar gibi) zor durumda bırakır (ve hiçbir şekilde yetimlerin mallarından faydalanmanıza müsaade etmez)di. Şüphesiz ki Allah, mutlak galiptir, hüküm ve hikmet sahibidir.”

Cemil Said (1924)

Yetimler hakkında senden suâl ideceklerdir. Di ki: "Ânlara yardım etmek hayır işlemektir. Ânlar ile birlikde yaşar iseniz birâderleriniz nazarıyla bakınız. Allâh münâfık ile kalbi saf olanı biri birinden tefrîk ider. İster ise sizi mükedder ider. Allâh 'azîz ve hakîmdir. (*)

(*) Ayetin baş kısmında bulunan " فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ / Hem dünya ve hem de ahiret üzerinde" kısmının meali iki baskıda da bulunmuyor. (ÖFK)

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Sana yetimleri sorarlar, de ki: "Onların işlerini düzeltmek hayırlıdır". Eğer onlarla bir arada yaşarsanız, artık onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah düzeltenden bozanı ayırdetmesini bilir. Allah dileyseydi sizi zora sokardı. Allah şüphesiz güçlüdür, Hakim'dir.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Dünya ve ahiret hakkında düşünesiniz, diye böyle yapıyor. Bir de sana yetimleri soruyorlar. De ki: “Onların durumlarını düzeltmek hayırlıdır. Eğer onlara karışıp (birlikte yaşar)sanız (sakıncası yok). (Onlar da) sizin kardeşlerinizdir. Allah, bozguncuyu yapıcı olandan ayırır. Allah, dileyseydi sizi zora sokardı. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Diyanet Vakfı Meali

Dünya ve ahiret hakkında (lehinize olan davranışları düşünün ve ona göre hareket edin). Sana yetimler hakkında soruyorlar. De ki: Onları iyi yetiştirmek (yüz üstü bırakmaktan) daha hayırlıdır. Eğer onlarla birlikte yaşarsanız, (unutmayın ki) onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah, işleri bozanla düzelteni bilir. Eğer Allah dileyseydi, sizi de zahmet ve meşakkate sokardı. Çünkü Allah güçlüdür, hakîmdir.

Bu âyetin başı, bundan önceki âyetin son cümlesi olan «ki düşünesiniz» ile bağlantılıdır. Dünya ve ahiretle ilgili işlerinizi iyi düşünüp gereğine göre hareket ederseniz, hem dünyada hem de ahirette saadete nâil olursunuz, demektedir.

Yetimlere iyi muamele edilmeli, yetim oldukları hissettirilmemelidir. Yetimin velisi durumunda olan kimsenin, onu ifsat mı ettiğini, yoksa ıslah mı ettiğini Allah bilir. O yetimdir diye ona iyi davranmayanlar, Allah'ın murakabesi altında olduklarını unutmamalıdır.

Edip Yüksel Meali

bu dünya ve ahiret hakkında... Sana bir de öksüzler hakkında sorarlar: De ki, "Onları erdemli kişiler olarak yetiştirmeniz en büyük iyiliktir. Mallarını mallarınıza katarsanız aile bireyiniz olurlar." ALLAH bozanı düzeltenden ayırdetmesini bilir. ALLAH dileseydi sizi zora sokardı. ALLAH Güçlüdür, Bilgedir.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Dünya ve ahiret hakkında (düşünürsünüz.) Sana bir de yetimlerden soruyorlar. De ki: Onlar hakkında yapacağınız bir ıslah, işlerine karışmamaktan daha hayırlıdır. Eğer onlara karışırsanız, onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah, bozguncuyla ıslah ediciyi bilir, birbirinden ayırd eder. Eğer Allah dileseydi, sizi zora koşardı. Şüphesiz ki Allah çok güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Dünya ve Ahiret hakkında; bir de sana yetimlerinden soruyorlar, de ki: Onlar hakkında bir ıslâh karışmamaktan daha hayırlıdır, kendilerine de karışırsanız ıhvanınızdırlar, Allah muslihi müfsidden ayırır, eğer Allah dilese idi sizi mutlak sarpa sardırırdı, şüphesiz ki Allah azîzdır, hakîmdir

Erhan Aktaş Meali

Dünya ve ahiret hakkında... Bir de sana öksüzleri soruyorlar. De ki: "Onların hayatlarını düzene sokmak, sahipsiz bırakmaktan daha hayırlıdır." Eğer birlikte yaşayacak olursanız, onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah, bozguncu olanla yapıcı olanı ayırt etmesini bilir. Eğer, Allah dileseydi, sizi zora koşardı. Zira Allah, Çok Güçlü ve Her Şeye Egemen'dir.

Hasan Basri Çantay Meali

219,220. Sana içkiyi ve kumarı sorarlar. De ki: «Onlarda hem büyük günah, hem insanlar için fâideler vardır. Günahları ise fâidelerinden daha büyüktür.» (Yine) sana hangi şey'i nafaka vereceklerini sorarlar. De ki: «İhtiyacınızdan artanı (verin)». Allah size böylece âyetlerini (pek güzel) açıklar. Olur ki dünyâ hususunda da, âhiret işinde de iyice düşünürsünüz. Bir de sana yetimleri sorarlar. De ki: «Onları yarar ve iyi bir haale getirmek hayırlıdır. Şayet kendileriyle bir arada yaşarsanız onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah, (yetimlerin) salâhına çalışanlarla (onların mal ve haalinde) fesâd (ve fenalık) yapanları bilir. Eğer Allah dileseydi sizi muhakkak zahmete sokardı. Şübhesiz Allah mutlak gaalibdir, tam hüküm ve hikmet saahibidir.

Hayrat Neşriyat Meali

Dünya ve âhiret hakkında (lehinize olanı düşünün)! Hem sana yetimlerden soruyorlar. De ki: "Onlar hakkında ıslahta bulunmak (onları yüzüstü bırakmaktan) daha hayırlıdır." O hâlde (nafakalarınızı birleştirerek) onlarla bir arada yaşarsanız, artık (onlar sizin) kardeşlerinizdir.(1) Allah, (onlar hakkında)

bozgunculuk edeni, ıslâh edenden ayırır. Hâlbuki Allah dileseydi elbette sizi zora koşardı. Şübhe yok ki Allah, Azîz (dâimâ üstün gelen)dir, Hakîm (her işi hikmetli olan)dır.

(1) “Yetimin malına yaklaşmayın!” meâlindeki âyet-i celîle nâzil olduğunda, insanlar onlarla bir arada olmaktan çekindiler ve onlardan uzaklaştılar. Bu hususta bir ruhsat olarak: “Eğer onlarla bir arada yaşarsanız, artık (onlar sizin) kardeşlerinizdir” meâlindeki âyet-i kerîme nâzil olunca bu hüküm, onlara yardımcı olmak isteyen ve onların geçimlerinin bozulmasına üzülen mü'minler için Cenâb-ı Hak tarafından bir kolaylık oldu. (Râzî, c. 3/6, 54-55)

İlyas Yorulmaz Meali

Dünya ve ahirette yetimlerin durumu hakkında sana soruyorlar. Deki “Onların ihtiyaçlarını karşılayıp topluma kazandırmak daha hayırlıdır. Eğer yetimlere katışırsanız, onları aranızda alırsanız, onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah, düzeltmeye gayret edenlerin içindeki bozguncuları biliyor. Allah dileseydi size zorluk çıkarırdı. Allah çok güçlü ve hüküm verme yetkisine sahip olandır.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Bu dünyada da, öbür dünyada da. Sana öksüzleri de sorarlar. De ki: « Doğru olan, onların durumunu düzeltmektir. » Onlarla birlikte yaşayacak olursanız, artık onlar sizin kardeşleriniz olurlar. Allah karıştırıcıları düzelticilerden ayırt etmesini bilir. Allah dileseydi size ne de olsa güçlük çıkartırdı. Allah erklidir, doğruyu bildirendir.

İsmail Hakkı İzmirli

Tâ ki dünya ve âhîret işlerini tefekkür edersiniz. Sana yetimlerden de soruyorlar. Onlara de ki onları ıslah etmek hayırlıdır ^[1]. Onlar ile ihtilât ederseniz ^[2] çünkü onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah fesat çıkaran ile ıslah edeni bilir. Allah dileseydi size güçlük verirdi. Çünkü Allah azizdir, hâkimdir.

*[1] İyilik etmek, mallarını ivaz gözetmeksizin hüsn-ü idare ile artmasına çalışmak hayırlıdır. Haklarında eslâh ve enfa olanı ellerinden alıp muzır olanı onlara terketmeden sakının.
[2] Onlar ile nâfi olacak bir tarzda muaşerette bulunursanız, nafakalarınızı nafakalarınıza karıştırırsanız iyi olur.*

Kadri Çelik Meali

Dünya ve ahiret hakkında (düşünürsünüz diye size ayetleri böylece açıklar). Ve sana yetimler hakkında sorarlar. De ki: “Onların işlerini düzeltmek hayırlıdır. Eğer onlarla bir arada yaşarsanız, artık onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah kimin işleri bozucu ve kimin düzeltici olduğunu bilir. Allah dileseydi sizi zora sokardı. Allah şüphesiz üstün güç sahibidir, hikmet sahibidir.”

Mahmut Kısa Meali

Ey Muhammed! **Sana yetimlere karşı nasıl davranmaları gerektiğini soruyorlar. De ki:**

“Onların durumunu düzeltmek, günaha girme endişesiyle onlardan uzak durmaktan çok daha iyidir. Eğer onlarla birlikte yaşıyorsanız, hiç unutmayın ki, onlar sizin din kardeşlerinizdir. Onların mallarıyla ticâret yapıp kazancını birlikte yiyebilirsiniz. Fakat sakın haksızlığa yeltenmeyin! Unutmayın, **Allah kimin bozguncu, kimin iyiliksever olduğunu bilmektedir.** Dolayısıyla, herkese hak ettiği karşılığı mutlaka verecektir. Ayrıca, Allah’ın size gösterdiği bu kolaylıkların kıymetini bilin. Çünkü **Allah dileseydi, hiçbir şekilde mallarından faydalanmanıza müsaade etmeksizin yetimlere bakmanızı emrederek omzunuza ağır bir görev yükleyebilirdi, fakat öyle yapmadı. Kuşkusuz Allah, sonsuz kudret ve hikmet sahibidir.** Mutlak yetki ve egemenlik O’nun elindedir. O, her konuda en güzel hükmü verir, her işi yerli yerince yapar.”

İşte sonsuz ilim ve hikmetiyle, size şu kanunları uygun görüyor:

Mahmut Özdemir Meali

Dünya ve Âhiret hakkında! Sana Yetimler’den de soruyorlar. De ki: -“İslâh onlar için hayırlıdır. Onlara karışırırsanız, artık sizin din-kardeşlerinizdir. Allah, İfsâd Eden’i İslâh Eden’den (ayırıp) biliyor. Allah dileseydi, sizi zora koşardı. Allah, hakîm azîzdır”.

Mehmet Çakır Meali

219,220. Sana içki ve kumarı soruyorlar: Şöyle de: " *her ikisi de büyük günahdır ancak insanlık için faydaları da vardır. Ama zararı, yararından daha fazladır* ". **Sana** ne gibi bir harcama yapmaları gerektiğini soruyorlar. De ki: " *ihtiyaç fazlasını* ". Allah, hem dünya hem ahiret konularında düşünebilmeniz için ayetlerini, size bu şekilde açıklamaktadır. **Sana** yetimleri soruyorlar. De ki: " *onların durumlarını düzeltmek hayırlı bir iştir. Ama onları aranızdan alırsanız, kardeş gibi olursunuz.* " Allah, karıştırıcı ile yatıştırıcının farkını bilir. Allah isteseydi, sizi zora koşardı. Çünkü Allah, muhteşem gücü ile her şeye hakimdir.

Mehmet Çoban Meali

Rabbimiz dünya ve ahiret hakkında iyi düşünmenizi istiyor. Değilse dünya hayatınız boşuna yaşanmış olur. Sana gelip yetimleri soruyorlar. De ki: "Onların durumlarını düzeltmek hayırlıdır. Eğer onlarla birlikte yaşarsanız sakıncası yok. Onlar da sizin kardeşlerinizdir. Allah; hayırlı işlerde öncülük edip düzeltici olanları; fesat çıkarıp, bozgunculuk yapanlardan elbette ayıracaktır. Allah dileseydi sizi zora sokardı. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir. Hüküm ve hikmet sahibidir.”

Mehmet Okuyan Meali

(Bu açıklamalar) dünya ve ahiret hakkındadır. Sana yetimler hakkında soruyorlar. De ki: “Onları(n durumunu) düzeltmek, (yüzüstü bırakmaktan) hayırlıdır. Onlarla birlikte yaşıyorsanız, (unutmayın ki) onlar, sizin kardeşlerinizdir. Allah işleri bozanı

düzelten (ayırmayı) bilir. Allah dileseydi sizi de sıkıntıya sokardı. Şüphesiz ki Allah güçlüdür, doğru hüküm verendir.” [*]

Yetimler toplumun en önemli sınav sorusu ve takvâyı elde etme imtihanıdır. Mekke dönemi surelerde bu kelime [el-yetîm] şeklinde tekil kullanılmaktayken, Medine döneminde kelimenin [el-yetâmâ] kalıbında çoğul getirilmektedir. Bunun sebebi ekonomik işleyişlerde özellikle yetimlerin öncelenmesi gerektiğine dair bir bilinçlendirmede bulunmak ve artık yetimlerle ilgilenmenin toplumsal bir görev olarak kabul edilmesi gerektiğini öğretmektir. Bu ayette bu sorumluluğun nasıl yerine getirilmesi gerektiğine dair prensipler ele alınmakta, ilahi bildi-rimler müslümanların gündemine getirilmektedir. Unutulmamalıdır ki bir toplumun medenilik ölçüsü yetimlerine gösterdiği ilgiyle doğru orantılıdır.

Mehmet Türk Meali

(O âyetler,) hem dünya hakkında, hem de âhiret hakkındadır. Ve sana yetimler¹ hakkında soruyorlar. Sen onlara: “Onların durumlarını düzeltmek çok hayırlıdır. Eğer kendileriyle bir arada yaşıyorsanız artık onlar, sizin kardeşlerinizdir. Allah, kimin işleri bozucu ve kimin de düzeltici olduğunu iyi bilir. Eğer Allah dileseydi sizi zora koşardı. Şüphesiz Allah çok şerefli, hüküm (ve hikmet) sahibidir.”²

1 Yetim: Esasen “küçükken babası ölen ve ergenlik çağına ermemiş çocuk” demektir. Ergenlik çağına girdiği halde, reşit olmamış çocuğa ve kocası ölmüş kadına da yetim denildiği olur. Kur'an-ı Kerim'in 21 yerinde doğrudan veya dolaylı olarak yetimlerin gözetilmesi emredilmektedir. Yetimin mallarını vâsîi idare eder. Onun şahsî işlerini ise velisi yürütür. Yetimler reşit olarak ergenlik çağına ererlerse malları kendilerine teslim edilir. Ayrıca yetim kelimesi, istiâre olarak; “tek ve benzersiz veya pek nadir bulunan kıymetli şey,” anlamına da gelir. Son derece kıymetli inciye de “dürr-i yetim” denilir. Bak. (Duha: 3)

2 Nisâ: 10 ve En'am: 152. âyetler inince Müslümanlar, yetimlerle birlikte yaşamak ve onların mallarıyla ilgilenmekten çekinir oldular. Hattâ yemeklerini bile ayırdılar. Bunun üzerine, bu âyet nâzil oldu. (Nesâî) Bk. (Nisâ: 2, 3, 6, 10, En'am: 152, İsrâ: 34 ve dipnotları.)

Muhammed Esed Meali

bu dünya ve ahiret hakkında. Yetimler[e nasıl davranılacağı] hakkında sana sorarlar. De ki: “Onların durumlarını düzeltmek en hayırlı olanıdır.” Ve onların hayatlarını paylaşırsanız [unutmayın ki] onlar sizin kardeşlerinizdir. ²⁰⁶ Zira Allah, bozgunculuk yapanları, düzeltmeye çalışanlardan ayırd etmesini bilir. Ve Allah dileseydi, taşıyamayacağınız yükleri omuzlarınıza yüklerdi: ²⁰⁷ [Ama] unutmayın ki Allah kudret sahibidir, hikmet sahibidir!

206 Bunun anlamı şudur: Eğer bir kimse kendi sorumluluğu altındaki bir yetimin hayatını paylaşırsa, böyle bir beraberlikten, yetimin menfaatlerine hiçbir şekilde zarar vermemesi şartıyla bir kazanç sağlaması -mesela bir iş ortaklığı yoluyla- meşruttur.

207 Yani, “sizi yetimlere bakmakla yükümlü tutmak ve aynı zamanda onların hayatını paylaşmanızı yasaklamak suretiyle” (bkz. önceki not).

Mustafa Çavdar Meali

Dünyada ve ahirette... Sana yetimleri soruyorlar. De ki: “Onların işlerini düzeltmek hayırlıdır. Eğer onlarla bir arada yaşarsanız artık onlar sizin kardeşlerinizdir.” Allah düzeltmeye çalışanı, bozguncudan ayırt etmesini bilir. Allah dileseydi sizi sıkıntıya sokardı. Şüphesiz Allah mutlak üstün ve her hükmü doğru olandır. 4/2- 6, 49/10

Mustafa İslamoğlu Meali

bu dünya ve âhîret hakkında... Bir de sana yetimler hakkında soruyorlar. De ki: “Onların lehine olan her tür iyileştirme (yüzüstü bırakmaktan) daha hayırlıdır. Onlarla (hayatı) paylaşırsanız,[416] unutmayın ki onlar sizin kardeşinizdir. Kaldı ki Allah fesatçılık yapanı ıslah edenden ayırmasını bilir. Ve eğer Allah isteseydi sizi zora koşardı,[417] ne var ki Allah her işinde mükemmeldir, her hükmünde tam isabet sahibidir.

[416] Âyetteki “birleşmek, iç içe geçmek, karışmak” anlamlarına gelen muhâlata, yetimin malının velinin malıyla birleştirilmesi, onunla ortaklık kurulması vs. şeklinde yorumlanmıştır. Bir sonraki âyetten yola çıkarak “hayatı birleştirmek” anlamına da ulaşılır (Krş: Ebu Müslim’den Râzî). [417] Zimnen: ..ama Allah sizi zora koşmayı dilemedi, çünkü buna ihtiyacı yok.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Dünya ve ahiret hakkında. Ve sana yetimlerden soruyorlar. De ki: «Onlar için ıslahta bulunmak hayırlıdır. Onlar ile ihtilât ederseniz onlar sizin kardeşlerinizdir» Allah Teâlâ ise müfsid ile muslih olanı bilir. Ve Allah Teâlâ dilese idi sizleri elbette meşakkate uğrattırdı. Şüphesiz yok ki Allah Teâlâ azîzdür, hakîmdir.

Suat Yıldırım Meali

Sana yetimler hakkında da soru sorarlar. De ki: Onların gerek kendilerini, gerek mallarını iyileştirip geliştirmek, elbette hayırlı bir iştir. Eğer onlara sahip çıkmak için kendileriyle beraber oturmak isterseniz bu da mümkündür; Zira onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah kimin iyileştirme gayesi güttüğünü, kimin de işi bozmayı düşündüğünü pek iyi bilir. Şayet Allah dileseydi sizi zora koşardı. Muhakkak ki Allah üstün kudret, tam hüküm ve hikmet sahibidir.

Süleyman Ateş Meali

Dünya ve ahiret hakkında(ki işleri düşünesiniz). Ve sana öksüzlerden soruyorlar. De ki: "Onları(n durumlarını) düzeltmek hayırlıdır. Eğer onlara karışır(onlarla bir arada yaşar)sanız (onlar) sizin kardeşlerinizdir. Allah, bozanı düzeltenden ayırır. Allah dileseydi sizi zora sokardı. Şüphesiz Allah daima üstündür, hüküm ve hikmet sahibidir.

Süleyman Tevfik (1927)

(Yâ Muhammed) Senden yetimler hakkında sorarlar. Di ki: Onların ahvâlini, işlerini düzeltmek ve yoluna koymak hayırdır. Onlarla münâsebetinizde onların sizin kardeşleriniz olduklarını düşününüz. Düzelden ile bozanı Allâh bilir. Eğer Cenâb-ı Hak istese idi sizi ağır meşâkkatlere sokardı. O her şeye kâdirdir. (Muktezâ-yı hikmeti ihmâl itmez) hakîmdir. [2]

[2] Mâl-ı yetim hakkındaki şiddetli âyetlerden ürken ashâb kendi mallarını yetim malından ayırdılar. Vê onların işlerine karışmaz oldılar. Yetim için kendi malından ayrıca yemek yaparlar ve artanı yimeyüb bozulunca dökerlerdi. Bu hallerden hâsıl olan müşkülât üzerine Rasûlullah hazretlerine sordılar. Bu âyet-i kerime nâzil oldu.

Süleymaniye Vakfı Meali

Âyetler hem dünya hem ahiret ile ilgilidir. Sana yetimleri de soruyorlar. De ki: “En iyisi onlar için faydalı olanı yapmaktır.” Eğer aranızda alırsanız, zaten kardeşlerinizdir. Allah kötü niyetle yaklaşanı, iyilik yapandan ayırmasını bilir. Allah sizi sıkıntıya düşürmeyi tercih etseydi düşürürdü.[*] Üstün olan, doğru kararlar veren Allah’tır.

[] Allah, "Yetimlerin mallarına dokunmayın" deseydi sıkıntı olurdu ama öyle demedi. (Bkz. Nisa 4/6)*

Şaban Piriş Meali

Sana yetimleri soruyorlar. De ki:-Onların işlerini düzeltmek hayırlıdır. Eğer onlarla bir arada yaşarsanız artık onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah düzeltenden, bozanı ayırt etmesini bilir. Allah dileseydi sizi zora sokardı. Şüphesiz Allah güçlüdür, hakîmdir.

Ümit Şimşek Meali

Dünyada da, âhirette de.(109) Sana yetimlerden soruyorlar. De ki: Onların durumlarını düzeltmek,(110) en hayırlısıdır. Onlarla bir arada yaşayacak olursanız, zaten onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah ise bozguncuyu ıslah için çalışandan ayırır. Eğer Allah dileseydi, sizi zora koymasını da bilirdi. Gerçekten Allah'ın kudreti herşeye üstündür ve Onun her işinde sonsuz hikmetler vardır.

(109) Bir önceki âyetin devamını teşkil eden bu ifade, açıklanmış olan buyruk ve yasakların hem dünya, hem de âhiret itibarıyla tefekkür edilmesini emrederken, dinin bir bütün halinde dünyayı ve âhireti kuşattığını da vurgulamaktadır.
(110) Gerek kendilerini güzel bir terbiye ile yetiştirmek, gerekse onların mallarını gözetmek ve nemâlandırmak.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

Dünya ve âhiret hakkında... Sana yetimlerden de soruyorlar. De ki: "Onları, işe yarar hale getirmek kendileri için daha hayırlıdır. Eğer onlarla bir arada yaşarsanız, onlar sizin kardeşlerinizdir."

Allah, bozguncuyu barışseverden ayırmasını bilir. Eğer Allah dileseydi, sizi zora sürerdı. Allah, tüm onurların sahibi, tüm hikmetlerin sahibidir.

Eski Anadolu Türkçesi

dünye içinde dahı âhîret içinde. dahı şoralar saña yetimlerden. eyit: “eyü eylemek anlaruñ için yigrekdür. dahı qarışturursañuz anlara, qarındaşlaruñuzdur.” dahı Tañrı bilür azğun işlüyi eyü işlüden. dahı eger dilese-di Tañrı, çıkmayası yire bırağa-y-ıdı ya'nı tarduta-y-ıdı sizi. bayık Tañrı, beñdeşsüz güci yiterdür.

Satır Altı Meal (1534)

Dünyâda, âhîretde dahı şoralar saña öksüzlerden. Eyit: Eylük eylemekanlara yigrekdür. Eger qarıştuñuz dahı anlar-ıla qarındaşlaruñuz-dandur. Dahı Tañrı Ta‘âlâ bilür fesâd eyleyeni ıslâh eyleyenden. Eger TañrıTa‘âlâ dilese-y-di size meşakkatlü nesne buyururdı. Tañrı Ta‘âlâ ‘azîzdür, hüküm eyleyicidür kullarına.

Bunyadov-Memmedeliyev

Dünya və axirət (işləri) barəsində. (Ya Rəsulum!) Səndən yetimlər haqqında sual edənlərə söylə: “Onlar üçün (onların malını qorumaq və güzəranlarını) yaxşılaşdırmaq xeyirlidir (nəcib əməldir). Əgər onlarla birlikdə yaşayırsınızsa, onlar sizin qardaşlarınızdır”. Allah islah (yaxşılıq) edənləri də, fəsad salanları da tanıyır. Əgər Allah istəsəydi, sizi, əlbəttə, əziyyəətə salardı. Həqiqətən, Allah yenilməz qüvvət, hikmət sahibidir!

M. Pickthall (English)

Upon the world and the Hereafter. And they question thee concerning orphans. Say: To improve their lot is best. And if ye mingle your affairs with theirs, then (they are) your brothers. Allah knoweth him who spoileth from him who improveth. Had Allah willed He could have overburdened you. Allah is Mighty, Wise.

Yusuf Ali (English)

(Their bearings) on this life and the Hereafter(243). They ask thee concerning orphans(244). Say: "The best thing to do is what is for their good; if ye mix their affairs with yours, they are your brethren; but Allah knows the man who means mischief from the man who means good. And if Allah had wished, He could have put you into difficulties: He is indeed Exalted in Power, Wise(245)."

243 Gambling and intemperance are social as well as individual sins. They may ruin us in our ordinary everyday worldly life, as well as our spiritual future. In case it is suggested that there is no harm in a little indulgence, we are asked to think over all its aspects, social and individual - worldly and spiritual.

244 For Orphans the best rule is to keep their property, household, and

accounts separate, lest there should be any temptation to get a personal advantage to their guardian by mixing them with the guardian's property, household or accounts-also to keep clear of any ideas of marriage, where this fiduciary relation exists. Q. 6:152 may possibly suggest complete separation. But it may be an economy and an advantage to the orphan to have his property and accounts administered with the guardian's property and accounts and to have him live in the guardian's household, or to marry into the guardian's family, especially where the orphan's property is small and he or she has no other friend. The test is: what is best in the orphan's interests? If the guardian does fall into temptation, even if human law does not detect him, he is told he is sinning in Allah's

245 The idea in Islam is not to make Allah's Law a burdensome fetter, but to ease a man's path in all kinds of difficult situations by putting him on his honour and trusting him. The strictest probity is demanded of him, but if he falls short of it, he is told that he cannot escape Allah's punishment even though he may evade human punishment.